

DIALOG DE DUMINICĂ

Foaie parohială bilunară a bisericii ortodoxe
Pogorârea Sfântului Duh - Sfântul Nicolae
Militari - București

Anul II, Nr. 26 / 14 februarie 2016

Perioada Triodului

De la hrana trupească la cea duhovnicească

Înainte de marea sărbătoare a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, Biserica a rânduit o perioadă specifică de pregătire, numită Triod, formată din 10 săptămâni de o treptată pocăință, de la Duminica Vameșului și Fariseului până la Sâmbăta Mare.

Etimologic, cuvântul "triod" provine din grecescul "triodion", compus din cuvintele tria – trei și odi – odă, adică o cântare în trei ode/strofe. Această denumire este dată de Sfântul Teodor Studitul pentru că în perioada Sfântului și Marelui Post a alcătuit un set complet de tropare, condace și icoase, numite triode.

Începem cu trei săptămâni premergătoare Postului Paștelui: în prima este dezlegare la orice fel de mâncare pentru întărirea trupului neputincios ca să poată rezista postului mai aspru din această perioadă, urmând ca apoi să lăsăm sec de carne, iar în săptămâna următoare de brânză.

În a patra săptămână din Triod începe Postul Paștelui, cu primele două zile de ajunare, zile în care se pun bazele urcușului duhovnicesc spre înviere. Ajunarea se combină cu rugăciunea. Dacă nu se oficiază Sfânta Liturghie în aceste zile de ajunare, arătând că noi nu suntem vrednici de a gusta din cina euharistică, cultul Bisericii noastre ne-a pregătit un program susținut de pocăință prin citirea Canonului celui Mare al Sfântului Andrei Criteanul.

Rânduiala mănăstirească și a creștinilor râvnitori este ca în acest post să nu se mănânce cu ulei decât sâmbăta și duminica și cu prilejul altor sărbători. De asemenea, dezlegările la pește sunt mai rare, putându-se mânca pește doar de Bunavestire și de Florii.

Cea mai aspră perioadă a postului este în ultima săptămână, cea premergătoare Sfintei Învieri, cunoscută și sub numele de Săptămâna Mare sau Săptămâna Pațimilor. În acea săptămână, vineri Îl vom vedea pe Hristos răstignit pe Cruce, dându-și viața pentru păcatele omenirii. De aceea este din nou zi de ajunare și nu se face Sfânta Liturghie, pentru că cei care nu mănâncă nimic, nu pot nici să consume Sfânta Împărțășanie. Postul este total acum, rugăciunea mai intensă, iar pocăința cât se poate de susținută pentru ca în ziua morții Domnului, noi, cei cu sufletul omorât de păcate, ne rugăm la Dumnezeu ca să nu cădem în aceleași ispite ca vameșii și fariseii din vremea Mântuitorului și să nu-L mai răstignim pentru a doua oară pe Hristos prin păcatele ce își găsesc mereu gazdă bună în sufletele noastre.

Cât timp Iisus este în groapă și se pregătește de înviere, ne pregătim și noi să murim păcatului ca să înviem împreună cu El în noaptea de Paști, și să-I rămânem slujitori vrednici tot timpul anului, luminați de harul învierii, care poate șterge orice urmă de păcat din noi, dacă-l primim cu inimă

bună și cu gând la împărăția lui Dumnezeu.

Am mers pe drumul Triodului, raportându-ne mai mult la mâncare, știind că a mânca este o necesitate biologică a omului, deci, cel mai simplu act al ființei noastre. În prima săptămână mâncăm de toate, dar conștiința ne e încărcată de păcat. Apoi urmează restricțiile, iar la finalul Triodului ajungem să mâncăm din ce în ce mai puțin și mai sărăcăcios, arătând prin această rânduială, că dorința de a păcătui care crește în noi asemenea pântecelui îmbuibat cu hrană, trebuie să fie tăiată prin post și rugăciune, ajungând la starea omului desăvârșit, curățit de orice lucru al răutății. Numai curățați de orice patimă suntem chemați la o nouă masă cerească, masa bucuriei pregătită fiilor lui Dumnezeu, care nu mai simbolizează acum starea de păcat, ci starea de sfințenie, bogăția de slavă a împărăției Cerești.

Dacă tot ne este cea mai mare grijă pe lumea asta mâncarea, să ne fie aceasta învățător și oridecâteori ne apare în față multă mâncare să știm că la fel de multe sunt și păcatele noastre, iar atunci când vine vremea postului, să știm că prin mâncare mai sărăcăcioasă ne cheamă Dumnezeu spre o viețuire săracă în păcate, iar prin mâncare puțină, ne îndeamnă să împuținăm și păcatele noastre, lăsând grijile lumești pentru cea mai mare grijă a noastră: mântuirea.

Preot Sebastian Marin

Dragobetele, sărbătoare păgână sau... creștin-ortodoxă?

La sfârșitul lunii februarie asistăm la o propagandă destul de acerbă a unei sărbători, care face parte din tradiția populară străveche românească păgână, și anume Dragobetele. Pe lângă alte sărbători populare vechi românești, cum ar fi Mărțișorul, Babele, Drăgaicile sau Sânzienele, sărbătoarea Dragobetelui nu are nicio legătură cu creștinismul. Pe data de 24 februarie, atunci când se sărbătorește Dragobetele, Biserica Ortodoxă cinstește Întâia și a doua aflare a cinstului cap al Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul.

Această sărbătoare (Dragobetele) a apărut în perioada antică a tracilor și are un caracter de superstiție păgână, care readuce în prezent, un trecut în care strămoșii noștri se închinau la zei și aveau multiple ritualuri păgânești.

Datorită vechimii și importanței date în trecut acestor sărbători, avem obiceiuri care s-au păstrat în unele sate din România până în zilele noastre.

În ziua de Dragobete fetele topească zăpadă, apoi se spală cu ea pe cap și față, crezând că astfel vor avea părul și tenul plăcut pentru admiratori, sau în alte părți ale țării sunt alte tradiții:

fetele pleacă peste un deal al locului și care băiat vine din urmă și o ajunge înseamnă că acela îi va fi viitorul soț. Așadar, se poate observa, că într-adevăr, această sărbătoare are de-a face cu superstițiile... În

pravila bisericească ortodoxă se spune că superstiția este o credință de prisos (falsă), prin care Dumnezeu este defăimat. Superstițiile sunt moștenite de la strămoșii păgâni.

Motivul pentru care diverse persoane afirmă că această sărbătoare trebuie cinstită, poate fi și din pricina unui interes pur comercial, asemănător variantei americane Valentine's Day, când se organizează fel de fel de manifestări și adunări publice, unde

vârșă, să fim treji din punct de vedere spiritual, adică să avem discerământ în ceea ce privește respectarea, în cazul de față, a unor sărbători populare deoarece, unele dintre ele, poate chiar majoritatea, nu sunt în conformitate cu învățătura Bisericii noastre.

De Dragobete, în ziua de azi, mulți tineri necăsătoriți sau căsătoriți dau sărbătorii o conotație pur trupească, ceea ce din punct de vedere creștin-ortodox, nu este un lucru tocmai potrivit, sau de luat ca exemplu... Biserica ne învață că dragostea dintre doi soți sau viitori soți ar fi bine să nu pornească de la apropierea lor trupească, chiar mai mult, între îndrăgostiți ar fi bine să existe în primul rând o strânsă relație sufletească, o comuniune în duh și o regăsire a lor în Dumnezeu. Ideal ar fi ca cei doi să se raporteze mereu la Dumnezeu, iar

vânzările de produse specifice fac profituri destul de mari unor comercianți și producători.

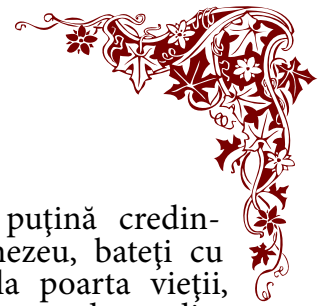
În Sfânta Scriptură suntem sfătuiți să nu ne închinăm idoloilor și putem considera „idolii de azi”, aceste sărbători care ne îndepărtează de adevăratul Dumnezeu, ne îndepărtează de învățătura și tradiția creștină, de îndemnul Sfintei Scripturi. Diferiți oameni vin de peste hotare cu diverse învățături care nu au nicio legătură cu credința noastră ortodoxă. De aceea, ar fi ideal ca noi să fim cu luare aminte. Biserica ortodoxă întotdeauna ne cheamă, indiferent de

ținta lor să fie aceeași: mântuirea.

În concluzie, sărbătoarea Dragobetelui nu este una creștin-ortodoxă, iar ca o notă personală, faptul că iubești și ești iubit/ă este motiv de sărbătoare în fiecare zi alături de cel/cea pe care îl/o iubești. Nu este nevoie de o zi dedicată! Cel care iubește – Trăiește!

Irina Popescu

(Surse: crestinortodox.ro;
bisericaromanilor.blogspot.ro)

Cuvântul de mântuire

Cum să procedăm cu cei care ne sunt dragi, dar care nu primesc cuvântul de mântuire și nici nu vor să se spovedească?

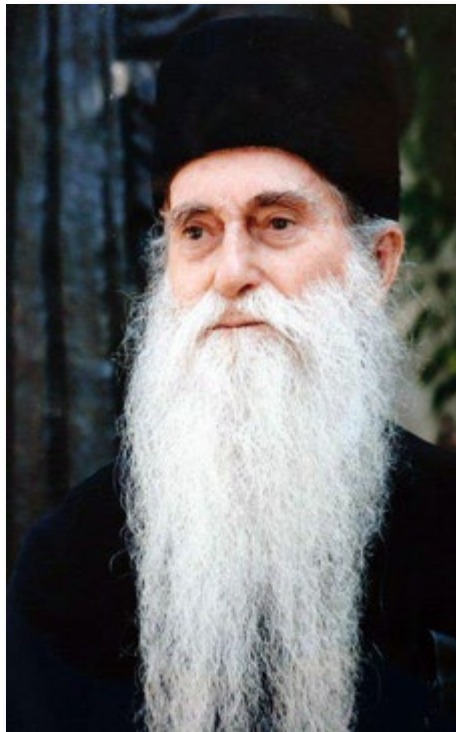
- Dragii mei! Mai întâi de toate trebuie să iubiți, fără să manifestați iubirea! Să iubiți cu adevărat! Dacă nu te ascultă, el răspunde. Nu atât cu cuvântul putem să-i convingem, pe cât cu fapta. Că mai mult se folosesc dacă văd, decât dacă aud. Și atunci o să întrebe ei. Și atunci spusele tale o să-I placă și lui Dumnezeu și o să-i ia în primire prin încercări. Iar tu făcându-ți datoria și iubindu-i, ai împlinit porunca lui Hristos. Vei primi plată, chiar dacă ei nu s-au salvat.

Cea mai bună și mai la îndemână cale de sporire duhovnicească este calea de mijloc, de supraveghere continuă. Un oarecare părinte spunea că Dumnezeu este permanent cu noi. Aș vrea să simțiți lucrul acesta.

Ferească Dumnezeu de o descurajare sau de o aglomerare sufletească! Știi că Dumnezeu este lângă tine, știi și calea, care este spusă tot de El: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața!, și tu stai între drumuri! Unul a bătut la poarta Mântuitorului, ca să intre; iar Mântuitorul a întrebat: „Cine e acolo?” „Eu sunt!”, zice acela. „Nu te primesc, nu ești pregătit!”, răspunde Hristos. Acesta, care era cinstit, dar nu era format duhovnicește, s-a aprins de dor mare de Mântuitorul; s-a înfierbântat și a început să ardă de dorul Lui. Și s-a dus iar și a bătut. „Cine este acolo?” „Tu ești!”, a zis acela. „A, dacă tu zici că Eu sunt, intră!” Deci, cu orice chip trebuie să avem urmele lui Hristos în noi, în viața noastră! Cu orice chip!

O avem în ajutor și pe Maica Domnului, care nu este o femeie oarecare, cum zic nenorociții aceștia de eretici. Căci nimic nu te supără mai mult ca atunci când o vorbesc de rău pe Maica Domnului, sau nu-i recunosc marile ei daruri de la Dumnezeu!

Cuvântul „femeie” înseamnă „împărăteasă care dăruiește, care miluiește”. Când Mântuitorul i-a zis Femeiei, iată fiul tău, a zis ca unei împărătese Destinul întregii lumi, cu Dumnezeu în lume, atârnă de cuvintele libere ale Fecioarei Maria: Fie mie după cuvântul Tău! A acceptat liberă, cu toată voia și dragostea, zămislirea Fiului lui Dumnezeu. Nu de spaimă că venise un înger să o vestească. Fără acest consimțământ, destinul întregii omeniri era cu totul altfel!

Iată cine era Maica Domnului! Este o întreagă istorie pe scurt. Și ce aproape de fiecare dintre noi este! Ei bine, Maica Domnului a fost creată de Dumnezeu ca cea mai grozavă ființă de pe pământ și din cer. Este așa de sus și e atât de puternică, încât tot atât cât poate Dumnezeu prin puterea Lui, poate și Maica Domnului cu rugăciunea! Ea este la căpătâiul fiecărui necăjit, pentru că asta înseamnă: „împărăteasă dăruitoare”. Nu împărăteasă care domnește pe un tron ruginit, de aur chiar de ar fi. Este mare, pentru că este peste tot și ajută pe toți.

Nu vă considerați neștiutori!

Dacă aveți puțină credință în Dumnezeu, bateți cu orice chip la poarta vieții, cu fărâma aceea de credință! Pentru că Mântuitorul a spus Apostolilor: De veți avea credință cât un grăunte de muștar... Cui a spus-o? Acelora care aveau credință, căci mergeau după El. Deși vedeau că este Dumnezeu, vedeau că se usucă smochinul, că merge pe deasupra apelor, că vindeca și învia morți, totuși nu aveau credința aceea trăitoare.

Aveți credință în Dumnezeu, orice s-ar întâmpla! Nu există moarte, frații mei! Dacă există, este numai o trecere, rămânând doar această lume. Se zice că cineva ar fi zis despre Sfântul Acachie, care a fost un mare ascultător, că a murit: „A murit Acachie!” Zice: „Nu cred să fi murit!” „A murit, părinte!” „Hai să te duc la mormânt!” Și s-au dus la mormânt. „Acachie, ai murit?” Și răspunde: „Părinte, poate să moară ascultătorul?” Adică nu există moarte, și dacă există, este o trecere spre altă lume.

Sfântul Antonie cel Mare, care avea o viață sfântă și care vorbea cu Dumnezeu, a spus că el este singurul care nu se mântuiește! Așa de smerit era! Orice am face noi, fără harul lui Dumnezeu nu ne putem mântui! Chiar dacă suntem păcătoși, ne ridicăm, dar numai prin credința în Hristos. Păcatele noastre nu le poate vindeca nimeni decât Domnul nostru Iisus Hristos, și numai prin pocăință și spovedanie. Să facem act de smerenie, de pocăință, că altfel nu putem fi iertați.

Nu este neapărată nevoie să faci teologie. Nu este vorba decât de bătaia inimii tale spre Dumnezeu, încontinuu. O stare de a te considera mereu lângă Dumnezeu și Dumnezeu mereu lângă tine.

(Ne vorbește Părintele Arsenie, ed. a 2-a, vol. 2, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2010, pp. 49-52)

Despre păcatele împotriva Duhului Sfânt

Ai citit în Evanghelie aceste spuse ale lui Hristos: tot păcatul și toată hula se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului Sfânt nu li se va ierta oamenilor nici în lumea aceasta, nici în cealaltă. Și întrebi: ce este hula împotriva Duhului Sfânt? Este hula împotriva adevărului și vieții care este de la Dumnezeu Duhul Sfânt. Necredinciosul, care urăște și prigonește adevărul lui Dumnezeu, hulește împotriva Duhului. Sinucigașul, care urăște și ucide viața din sine, hulește împotriva Duhului. Fiindcă Duhul este numit Duhul adevărului și Dătătorul de viață, în Evanghelia după Ioan scrie că Domnul Hristos l-a numit de trei ori pe Duhul Sfânt Duhul Adevărului (14, 26; 15, 26; 16, 13). Deci, cine tăgăduiește și batjocorește adevărul tăgăduiește și batjocorește pe Duhul Sfânt, tăgăduiește și batjocorește pe Dumnezeu, Care e duh și adevăr.

„De ce nu poate fi iertat acest păcat”, întrebi, „în vreme ce orice alt păcat poate fi iertat? Iată, lui Zahau i s-a iertat iubirea de averi, femeii păcătoase i s-au iertat păcatele trupești, tâlharului

de pe cruce i s-au iertat tâlhăriile și multor altora li s-au iertat multe alte păcate. Și atunci, de ce să nu fie iertată și tăgăduirea adevărului, necredința, batjocorirea lui Dumnezeu Duhul?” Fiindcă la cei ca primii pomeniți este rușine și pocăință, pe când la ceilalți, nu. Cei dintâi, chiar dacă păcătuiesc, reînnoadă legătura cu Dumnezeu prin rușine și pocăință - dar la cei din urmă toate legăturile cu Dumnezeu sunt rupte, și omul necredincios s-a depărtat nemărginit și deplin de Dumnezeu. La cei dintâi este slăbiciune, la cei din urmă, îndărătnicie. La cei dintâi, sufletul călătorește prin întuneric, însă măcar dorește lumina. La cei din urmă, sufletul călătorește prin întuneric și numește întunericul lumină. Când omul nu are nici cea mai mică voință să se mântuie, Dumnezeu nu vrea să-l mântuie cu de-a sila.

Ca o altă hulă împotriva Duhului Sfânt este urârea vieții proprii și răpirea vieții proprii. Duhul Sfânt Se numește Dătătorul de viață, Dăruitorul vieții. Când omul primește viața de la Dătătorul de viață, însă din neștiința

obârșiei acestui dar nu este recunoscător față de Dumnezeu, i se poate ierta. Chiar și când cineva primește viața de la Duhul vieții, și știe de unde a primit acest lucru de mare preț, și totuși nu e recunoscător, i se poate ierta. Dar când cineva primește viața de la Duhul vieții și o leapădă cu dispreț, aceluia nu i se poate ierta nici în lumea aceasta, nici în cealaltă.

Pentru a înțelege acest lucru trebuie să înțelegem mai întâi ce înseamnă a ierta. A ierta pe păcătos înseamnă a-i reda viața deplină, a-i dăruia din nou viața: însă când cineva nu dorește viața, ba o mai și urăște și o disprețuiește, Dumnezeu nu are altceva să-i dea. De asta este șters din Cartea celor vii.

Roagă-te lui Dumnezeu să te păzească pe tine și pe ai tăi de aceste păcate de neiertat, care înseamnă o nebunească răzvrătire a fapturii împotriva Făcătorului.

(Sfântul Nicolae Velimirovici, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi: scrisori misionare*, Editura Sophia - Press, 2002, p. 39)

Acasă

de Grigore Vieru

Toamna târzie
la noi la Lipcani,
rece ca sfecla de zahăr.
Mă trezesc dimineața
cu toate laicerele casei pe mine,
ostenit de greul lor colorat.
„Mă temeam să nu-ți fie frig”,
zice mama.
Vin rudele să mă vadă,
vorbesc în șoaptă afară
ca la priveghi,
să nu-mi tulbure somnul

și țistuiesc pe cei mici
să fie cumiți.
Mă aplec să le sărut mâna,
ele și-o smulg îndărăt:
„Nu trebuie...”
rușinându-se de pământul
de sub unghii și din
crăpăturile palmelor.
O, neamule, tu,
adunat grămăjoară,
ai putea să încapi
într-o singură icoană.